

ERASMUS+ BESZÁMOLÓ

Pályázó:	Madarász Melinda
Tanulmányok:	Regionális és Környezeti Gazdaságtan Msc, TK
Időszak:	2018. március 02. – 2018. május 02.
Gyakorlat helyszíne:	Csíkszereda / Miercurea Ciuc, Románia
Cég neve:	Planificatio Dezvoltare si Energie s.r.l.

BEVEZETÉS

Másodéves Regionális és Környezeti Gazdaságtan mesterképzéses hallgatóként a 2017/2018-as tanév tavaszi félévében két hónapot (március-április) Csíkszeredában töltöttem ERASMUS+ szakmai gyakorlati program keretében. Bár a szakon nincs kötelező szakmai gyakorlat, szerettem volna megalapozni tudásomat munkahelyi tapasztalatokkal is. A cégnél, ahol dolgoztam, már két szaktársam eltöltött hat hetet előző nyáron az intézet mentorprogramjának keretében. Ők és az intézetigazgatónk, Dr. Péti Márton ajánlották a helyet, ahol végül dolgoztam.

UTAZÁS

Utazási módnak a vasutat választottam. Szerencsére Csíkszeredába közvetlen járat megy Budapestről, a Keleti-pályaudvarról, és egészen olcsó, kb. 6000 forint. Hátránya viszont, hogy odaérni elég hosszadalmas, 15 órába telik. Csíkszereda Erdély egyik leghidegebb városa, így -13 fok volt, amikor odaértem március 1-én, és a tél még maradt is egy hónapig.

SZÁLLÁS

Szerettem volna fiatalokkal lakni, és mivel egyébként is nehéz lett volna albérletet találni (pláne két hónapra), ezért a Sapientia EMTE (Erdélyi Magyar Tudományegyetem) kollégiumában kértem szállást. A bentlakás ugyanabban az épületben kapott helyet, mint maga az egyetem. A tantermek a földszinten, az 1. és a 2. emeleten találhatóak, a szobák pedig a 3-6. szinteken. A szobában két másik lánnyal laktam együtt, akik az egyetemen tanultak. A kollégium szobái modernnek mondhatók,

emeletes ágyakkal, nagy ablakkal, és mindegyikhez külön fürdőszoba tartozott. A konyhák viszont sokkal kevésbé voltak felszerelvek. Sütő csak a 4. emeleten volt, minden felszerelést nekünk kellett beszerezni, ezen kívül hűtő, szárító, porszívó sem volt a szobákhoz / konyhához. Pénzügyi szempontból azonban nagyon kifizetődő kollégiumban lakni, mivel összesen 330 lejbe került egy hónapban (kb. 20.000 forint), ami magában foglalt 20x6 lej értékű ételutalványt is, amik a menzán levásárolhatóak voltak (egy menü = leves, főétel, desszert 12 lejbe került). Az egyetem a város abszolút központjában volt, a Megyeháza mellett, így mindent 5-10 sétával el tudtam érni.

A TELEPÜLÉS ÉS A KÖRNYÉK

Csíkszereda Hargita megye székhelye, kb. 40.000 lakossal. Székelyföld lévén, javarészt magyarul, román szót alig hallottam. A Csíki-medencében található, közel a Hargitához, a Csíki-havasokhoz, a Hagymás-heységhez, a Gyimesekhez és a Görgényi-havasokhoz. Nagy hátránya azonban a környéknek, hogy a tömegközlekedés rendkívül rossz és ritka. A közeli helyekre is csak nagyon hosszan lehet elérni, ha egyáltalán van oda járat. Emiatt sokan stoppolnak, amit én végül nem próbáltam, mivel a legtöbb helyre ottani ismerősökkel, barátokkal utaztam, akik el tudtak vinni.

A településnek van színháza, uszodája, sportcsarnoka, két jégpályája, művelődési háza, mozija és bowling pályája is, ezért pezsgő itt az élet. Emellett rengeteg féle sport van, pl. korcsolya, aerobik, harcművészetek, kick-bokszt és természetesen nem maradhat ki a néptánc sem. A környéken pedig tudunk kirándulni (a Csíkszéki Erdélyi Kárpát Egyesülettel), síelni (a Madarasi-Hargitán), Kalandparkba menni, fürdeni (Tusnádfürdön), vagy akár megnézhetünk egy kutyaszánhúzó versenyt is (Hargitafürdön). A város nevezetességei között említhető a Mikó-vár, a Makovecz Imre által tervezett Millenniumi (angyalos) templom, a Márton Áron Gimnázium szecessziós stílusú épülete, valamint az ortodox templom.

SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

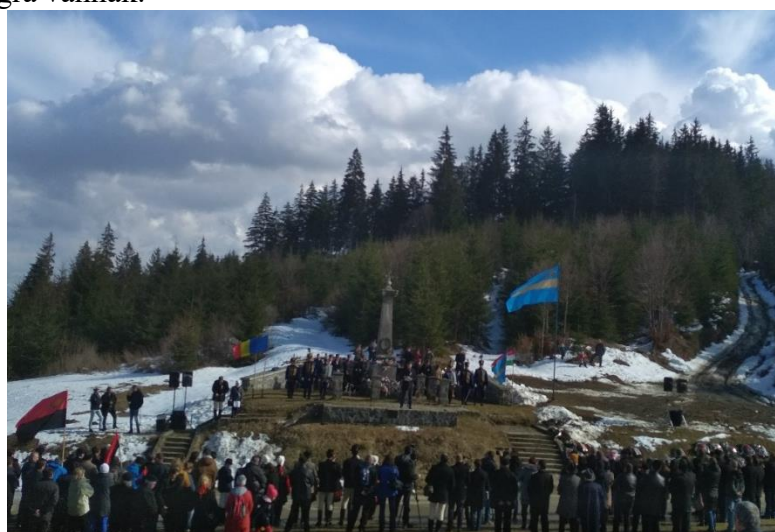
Kilenc hetes gyakornoki időmet a csíkszeredai Planificatio nevű cégnél töltöttem, mely főleg pályázatírással és közbeszerzéssel, valamint tervezéssel, fejlesztési dokumentumok írásával foglalkozik. A főnököm és rajtam kívül összesen három alkalmazott volt jelen, tehát egy viszonylag kicsi, de annál jelentősebb munkát végző vállalatról van szó. Ők írták például Csíkszereda IVS-ét (Integrált Városfejlesztési Stratégiáját) és Mobilitási tervét is. Jómagam is egy mobilitási terven dolgoztam az ottlétem alatt. Igaz egy sokkal kisebb településén, név szerint Bors községén, mely Románia nyugati részén, Bihar megyében, közvetlenül a magyar határ mellett található. Borsan halad keresztül a romániai E60-as főút, ami miatt rendkívül jelentős a forgalma. A község, 10 társával együtt Nagyvárad (Oradea) agglomerációjába tartozik, önmaga pedig négy kisebb településrészre osztható. Kinti munkám során Bors mobilitási tervének előkészítésében segédkeztem. A román statisztikai hivatal oldaláról (INS) gyűjtöttem adatokat a Nagyvárad Metropolisz Térségről (ZMO), vagyis Nagyváradról és a 11 kis településről. Az excelben, diagramon ábrázolt adatok alapján igyekeztünk képet nyerni Bors helyzetéről a térségben. Emellett a község fejlesztési stratégiáját és a megelőző kéréseket figyelembe véve, térképen kijelöltük a leendő kerékpárutakat, járdákat, gyalogos- és kerékpárátkelőket (különösen az E60-as főúton).

Kérdőívet is készítettünk, amit a helybéli (borsi) magyarokkal és románokkal töltöttünk ki. Ebből kiderültek a lakosok közlekedési igényei (kiváltképp, hogy a kerékpáros közlekedést nagyon fontosnak tartják), valamint a lehetséges változásokat tudtuk elővezetni, például a leendő buszmegálló helyét. Bors fekvésének köszönhetően helyet ad több gyárnak is, ezáltal rendkívül magas a munkahelyek száma a községben (a legnagyobb cég a Celestica gyára). Ennek köszönhetően magas a település bevétele, főleg az iparüzési adó miatt. Ugyanakkor a robotizáció komoly változásokat hozhat. Kinti tevékenységem alatt próbáltam alternatív megoldásokat találni a település gazdasági tevékenységére a jövőre nézve. Összességében nagyon jó volt belelátni egy igazi tervezéssel, pályázással foglalkozó cég életébe, és látni, hogy az iskolában tanultak hogyan hasznosulhatnak a valóságban.

SZABADIDŐ

Annak ellenére, hogy lakosságát tekintve Csíkszereda nem mondható nagy városnak, számos szórakozási és kikapcsolódási lehetőség található itt. Szinte minden napra jut valamilyen program, amikről a város Origo nevű kiadványában lehet tájékozódni. Jómagam részt vettem egy böjti sajtókóstolón Borospatakán a Gyimesi skanzenben, a március 15-i ünnepségen Nyergestetőn, megnéztem egy Brassó-Csíkszereda hokimeccset, ami a romániai döntő része volt és láttam a húsvéti ételszentelést is. Ellátogattam Brassóba, valamint a Töröcsvári-kastélyhoz (Drakula vára), a Sepsiszentgyörgyi Szentgyörgy napokra, elkirándultam a Hagymás-hegységben található Egyesköhöz, a város mellett magasodó Nagysomlyó-hegyre és a közeli csíksomlyói nyeregbe. Voltam a helyi színházban, koncerten, néptáncoltam, és felkerestem a város templomait, valamint a Mikó-várat. Márciusban tiszteletét tette a településen Ambrus Attila, mivel ekkor vetítették először a Viszkist Csíkszeredában, a címszereplő szülővárosában. Tusnádon befizettem egy hivatalos medvelesre, ahol két órát néztük a medvéket (négy jött el). Nagy élmény volt, de ha tudom, hogy a Szent Anna-tónál (ingyen) is láthatok kettőt – egy anyát és a bocsát – ráadásul egész közelről, akkor lehet, hogy kihagyható lett volna. Persze medvenézésből sosem elég – feltéve, hogy kellő távolságra vannak.

Szerencsésnek mondhatom magam, mivel nagyon jó barátokra leltem Szeredában, mind helyiek, mind külföldiek személyében. Ezt egy ottani önkéntes szervezetnek köszönhetem, ami a Care2Travel névre hallgat és a világ minden tájáról érkeznek oda önkéntesek, akik főleg gyerekekkel foglalkoznak (fogyatékkal élő gyerekekkel foglalkozás, hátrányos

helzetű gyerekek tanítása, állatmenhely, vagy munka az önkéntes irodában). A szervezet tart angol társalgó klubot minden pénteken és szerdán, ahol sok értelmes helyivel is meg lehet ismerkedni. Ha valaki Szeredában jár, mindenképpen látogasson el ezekre az alkalmakra, mert garantáltan a legnyitottabb és legkedvesebb embereket fogja megismerni. (Nem beszélve arról, hogy egyébként nincs sok külföldi a városban, és ha már Erasmus, akkor jól jön egy nemzetközi társaság és a nyelvgyakorlás).

ÖSSZEFOGLALÁS

Kapva kaptam az alkalmon, hogy szakmai gyakorlatot végezzek, és mivel Csíkszeredát ajánlotta a tanszék és viszonylag könnyű volt megszervezni, ide jöttem. Nem volt sok elvárásom, de őszintén szólva óriási pozitív csalódás ért, mind a város nyüzsgő, programokban gazdag élete, mind az emberek terén. A munka is rendkívül hasznos volt, sőt mondhatom, hogy ez volt az eddigi legjobb hosszabb idejű külföldöm tartózkodásom (pedig éltem már Angliában és Németországban is – az utóbbiban szintén Erasmusszal voltam, mint cserediák). Mindenkinek ajánlom, hogy bátran menjen Erdélybe Erasmusszal, vagy más cserekapcsolattal, biztosan rengeteg élménnyel fog gazdagodni, és garantáltan nem bánja meg!

